

РЕШАВАЊЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ

Проблеми со недостаток на свежа вода имаат сите земји во светот, вклучувајќи ги и САД, земја со најголеми резерви свежа вода (Големите Езера). До пред неколку години Американците трошеле најмногу вода по жител во развиениот свет (дневно по повеќе од 1.500 литри по фамилија). Така што за да се задоволат потребите за вода биле потребни огромни инвестиции во инфраструктурни објекти. Меѓутоа, настапил момент кога градските, општинските и државните власти едноставно веќе немале пари за вложување во задоволувањето на растечките потреби за вода. Предвидувањата биле песимистички, според некои сценарија, војната за контрола на водата меѓу сојузните држави била неизбежна! Но, сепак не дошло до тоа. Американците ги мобилизирале сите свои интелектуални и индустриски капацитети и го решиле проблемот, така што во развиениот свет денес САД се земја со најмала потрошувачка на вода по жител. Како Американците успеале да го решат овој проблем? Измислиле казанче за тоалет кое при употреба наместо дотогашните 20 литри вода трошело само 6 литри. Мудрите градски татковци и државните администратори издале наредби за промена на сите постојни казанчиња во тоалетите со штедливите во сите приватни и јавни згради, станбени блокови, населби и живеалишта (старите казанчиња биле забранети за употреба во САД), и со тоа преку ноќ ја намалиле потрошувачката на вода за една третина.

Сличен пристап во решавањето на проблемите со водоснабдувањето сигурно би бил можен и во Македонија.

Некои мои пријатели сè уште се сеќаваат на времињата кога поради издувните гасови од автомобилите било невозможно од околните брда да се видат импозантните згради во центарот на Сан Франциско. Смогот бил надвиснат над сите поголеми градови во земјата. Меѓутоа, американската инвентивност, споена со домаќинската власт, го решиле и овој проблем. Бил измислен

каталитичкиот конвертер, кој ги претвора опасните азотни оксиди во чист кислород, а отровниот јаглероден моноксид во безопасен јаглероден диоксид. Направата е исклучително едноставна и благодарение на законските норми, кои најстрого се спроведуваат, е задолжителна опрема на секој автомобил. Оваа направа е најголемата причина што модерните автомобили испуштаат безопасен јаглероден диоксид и водена пара и со тоа речиси и не ја загадуваат животната средина. Па, затоа каталитичкиот конвертер се смета за еден од најголемите пронајдоци на XX век. За жал, во Македонија сè уште е дозволена употреба на автомобили кои ја немаат оваа опрема, инаку задолжителна во останатиот дел од светот (тој, развиениот, кон кој се стремиме). Не постои научна студија, која тоа би го утврдила, но сигурно е дека трошоците за лекување на болните од белодробни заболувања далеку ги надминуваат трошоците за замена на возилата-загадувачи.

Македонија има проблеми од секаква природа, но и научници кои можат да ги решат. Меѓутоа, сè уште се решаваат проблеми, кои всушност тоа не се. Деновиве, на пример, нашите најголеми умови се занимаваа со животот и со делото на еден средновековен јунак. Историјата е важна научна дисциплина и секако дека таа треба да се развива во Македонија. Но, во услови на рапидно економско заостанување, зголемување на загадувањето, опаѓање на животниот стандард, влошување на здравствената заштита, зголемениот криминал итн., потребно е вниманието на македонската наука (и севкупната јавност), да биде свртено кон решавањето на проблемите од секојдневниот живот, како што се практикува во развиениот свет.

Пишува: д-р Перо ДИМШОСКИ

Предвидување во живо
ТАРОТ
АСТРОЛОГИЈА

Јавете се веднаш
0590 22 202 + 888

ProMedia

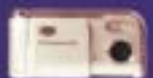
hpstore

ProMedia

...printeri, skeneri, multifunkcionalni uredi,
telefaks aparati, kopiri, ploteri, digitalni kameri...

PRODAŽBA I SERVIS

business partner

tel. 02/ 3215980

ProMedia